

Като началник на княжеската гвардия, прѣз което врѣме е билъ и любимецъ на князь Калимаки, *Сава* ще се е радвалъ на завидно положение.¹⁾ Това личи и отъ народната ни пѣсенъ за него и *завѣрата*:

Сжбрали ми сж ютбрали
Баш Букурешки булѣри
Нж *Саувити кунаши*

За прѣвъ пжтъ *Сава* се споменува въ 1820 г. по случая, когато нѣкой си Папаригопуло отъ Триполища заминава за Одеса по прѣговори съ Ипсиланти относно деня и плана на възстанието. Ипсиланта му съобщава, че току що е получилъ писмо отъ двама хетеристи въ Ромѣния, които били готови и скоро щѣли да разбунтуватъ Влахия и Молдавия. Единъ отъ тия хетеристи е билъ самия *Сава*. Отъ тукъ се види, че той е билъ въ тайни сношения съ Ипсиланта и членъ на хетерията още прѣди обявяването на революцията, ако и да се хвалялъ за лице прѣдъ единъ отъ Букурешкитѣ каймаками (Негру), че билъ „вѣренъ на турцитѣ“. Споредъ *Гервинусъ*, главнитѣ свѣти и планове за тая революция били дадени отъ сжщия *Сава*. Той се е смѣялъ на всички „възторжени глупци“, съ които е билъ заобиколень Ипсиланти, и настоявалъ щото революцията да се почне отъ сѣверъ къмъ югъ (отъ Влашко прѣзъ България къмъ Цариградъ), *като се направи съюзъ съ българи, сѣрби и др.*²⁾. Делегата Панаригопуло е подържалъ плана на *Сава*, а останалитѣ: Левентисъ и Дикео били на противно мнѣние. Още отъ тукъ се загатватъ причинитѣ за независимото поведение на *Сава* прѣзъ тая революция.

Споредъ сжщия Гервинусъ, *Сава* е билъ горѣщъ русофилъ и се съмнявалъ въ изхода на възстанието безъ руска помощъ. *Ипсиланти*, безъ да е ималъ дадени обѣщания, като бившъ руски генералъ, е разправялъ на лѣво и на дѣсно, че щомъ се развѣй революционното знаме, рускитѣ войски ще нагазатъ Прутъ и подкрѣпятъ движението. За тия необмисленни думи, съ които се е компрометирала официална Русия прѣдъ външния свѣтъ, Ипсиланти още съ минаването си на Прутъ, на пжтъ за Букерещъ, е билъ отчисленъ отъ списъцитѣ на рускитѣ генерали. Новината за това, силно подѣйствувала върху настроението на неговитѣ доброволци и помощници.

gies“, 133, 148, 228—232); още по-изриченъ е Grand (Narrative of etc 1830): „Румелиотитѣ“ въ Гордонъ сж българи: kimeliotis or Bulgarians. II, 174. 218; ср. Finlay, VI 119, Walsh 1828, cp. 217—226); Laurianù (ist. român.), p. 580 etc.

¹⁾ Ср. Гервинусъ, V, 114. Zinkeisen, I, 138.

²⁾ Гервинусъ, V, 114—119.